Dosarul nr. 21r-251/25 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
Nr. PIGD:*1-23063909-02-21r-19032025* Judecător: Bologan Ana

D E C I Z I E

14 iulie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată, judecător Cojocaru Olga
Judecătorii Pîslariuc Vitalie și Mămăligă Natalia

examinând în procedură scrisă, *fără participarea părților,* în ordine de recurs, recursul declarat de avocatul Asandei Dorin în interesele lui Covalenco Ion împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 19 februarie 2025, prin care s-au respins ca neîntemeiate cererea condamnatului Covalenco Ion ***** și cererea avocatului Asandei Dorin privind înlocuirea părții din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 92 Cod penal, în privința condamnatului Covalenco Ion *****.

Procedura de înștiințare a părților legal executată.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,–

A C O N S T A T A T:

Soluția și argumentele instanței de fond:

La 03 mai 2023, condamnatul Covalenco Ion ***** a înaintat în instanța de judecată cerere, prin care a solicitat înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă, cu o sancțiune mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal, invocând faptul că nu este de acord cu decizia Comisiei Penitenciare din 19.04.2023 și pledează pentru reexaminarea chestiunii privind aplicarea art. 92 Cod penal.

La 11 noiembrie 2024, avocatul Asandei Dorin în interesele condamnatului Covalenco Ion ***** a înaintat în instanța de judecată cerere, prin care a solicitat înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă, cu o sancțiune mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal, în privința condamnatului Covalenco Ion *****, invocând faptul că, cererea condamnatului a fost respinsă de comisia penitenciară pe motiv că, acesta se caracterizează negativ, însă în raportul de evaluare a comportamentului condamnatului, se constată că, Covalenco Ion ***** se caracteriza pozitiv. Totodată, conform fișei de evaluare a riscului de recidivă mediu.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 27 iulie 2023 a fost admisă cererea condamnatului Covalenco Ion, privind înlocuirea părţii neexecutate

din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, înaintate în temeiul art. 92 din Codul penal. S-a înlocuit partea neexecutată a pedepsei de 1 ani 08 luni 22 zile, stabilită condamnatului Covalenco Ion, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28.06.2019, cu o pedeapsă mai blândă, şi anume cu 240 ore muncă neremunerată în folosul comunităţii, din momentul prezentării încheierii instituţiei penitenciare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 4 iulie 2024 a fost casată încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 27.07.2023, în cauza în privința lui Covalenco Ion *****, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19 februarie 2025 s-au respins ca neîntemeiate cererea condamnatului Covalenco Ion ***** și cererea avocatului Asandei Dorin privind înlocuirea părții din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 92 Cod penal, în privința condamnatului Covalenco Ion *****.

Solicitările recurentului:

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, *avocatul Asandei Dorin în interesele lui Covalenco Ion, a înaintat cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea recursului şi casarea încheierii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin înlocuirea părții neexecutată a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art.92 Cod penal.*

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat că încheierea primei instanțe este neîntemeiată, pasibilă a fi casată, deoarece instanţa de fond a examinat cererea condamnatului Covalenco Ion privind înlocuirea părţii din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 92 Cod penal, în lipsa condamnatului Covalenco Ion, prin ce acestuia i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, fiind lipsit de posibilitatea de a face declarații, de a-şi expune poziția, să prezinte probe în susținerea acesteia, prin ce i-a fost încălcat dreptul la apărare.

Comunică că, în cererea depusă la 03 mai 2023, condamnatul Covalenco Ion și-a expus dezacordul cu refuzul emis de comisia Penitenciarului nr. 4 Cricova privind aplicarea art. 92 Cod penal, pe motiv că dânsul ar fi caracterizat cu calificativul „Negativ”, însă anterior comisia aceluiaşi penitenciar a evaluat acelaşi condamnat cu calificativul „Pozitiv”, înaintând un demers în instanţa de judecată privind posibilitatea aplicării actului de amnistie în privinţa condamnatului Covalenco Ion.

Relevă că Covalenco Ion a fost condamnat prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 28 iunie 2019, pentru comiterea infracţiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, la 8 ani 6 luni închisoare, cu ispăşirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 14.02.2023 a fost admis demersul Penitenciarului nr.

4 Cricova, fiind aplicate în privinţa lui Covalenco Ion prevederile Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia, iar termenul pedepsei penale fiind redus cu ¼.

Notează că începutul termenului de executare a pedepsei se calculează din 04.12.2018, iar sfârşitul termenului de executare a pedepsei este preconizat pentru data de 19.04.2025.

Susține că în speță, unicul motiv pentru care cererea condamnatului a fost refuzată de către comisia Penitenciarului nr. 4 Cricova, constă în faptul că comportamentul condamnatului a fost evaluat cu calificativul „Negativ”.

Precizează că studiind încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 14.02.2023, prin care a fost admis demersul Penitenciarului nr. 4 Cricova privind aplicarea în privinţa lui Covalenco Ion a prevederilor Legii cu privire la amnistie, este stipulat în felul următor: „( ) din Raportul de evaluare a comportamentului condamnatului se constată că Covalenco Ion se caracterizează „pozitiv”. Totodată, reieşind din fişa de evaluare a riscului de recidivă se constată că condamnatul a fost evaluat psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu.

Consideră că din motive incerte şi nemotivate de către reprezentanţii instituţiei penitenciare unde Covalenco Ion îşi execută pedeapsa, la data de 19.04.2023, Comisia aceluiaşi penitenciar a decis deja că comportamentul aceluiaşi condamnat este caracterizat drept unul negativ.

A opinat că corectarea condamnatului Covalenco Ion este posibilă fără executarea deplină a pedepsei şi pot fi aplicate în privinţa condamnatului Covalenco Ion prevederile art. 92 Cod penal.

Procedura de citare legal executată conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală.

Conform prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței, fiind întreprinse toate măsurile necesare privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Aprecierea instanței de recurs:

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate și cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de a respinge recursul declarat de avocatul Asandei Dorin în interesele lui

Covalenco Ion împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 19 februarie 2025, ca fiind nefondat, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 Cod procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.

Conform art. 469 Codul de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: 2) înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă (art.92 din Codul penal).

La caz, instanța de recurs stabilește că, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28.06.2019, Covalenco Ion ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2), lit. b), f) Cod penal, și în baza acestei legi, i-a fost stabilită o pedeapsa de 8 ani 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei lui Covalenco Ion ***** s-a calculat din momentul pronunțării sentinței, cu includerea perioadei aflării în stare de arest, de la data reținerii 04.12.2018 pînă la 28.06.2019. A fost admisă parțial acțiunea civilă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08.10.2019 a fost menținută fără modificări sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28.06.2019. Termenul executării pedepsei inculpatului Covalenco Ion ***** s-a dispus a fi calculat din 08.10.2019, cu includerea în acest termen a perioadei aflării în stare de arest, din 04.12.2018 pînă la 08.10.2019.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 14.02.2023, în temeiul art. 7 alin.(1), lit.b) din Legea nr. 243, din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, s-a redus condamnatului Covalenco Ion ***** pedeapsa de 8 ani 6 luni închisoare, stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28.06.2019, cu ¼.

Totodată, se stabilește că începutul termenului de executare a pedepsei se calculează din 04.12.2018, iar sfârşitul termenului de executare a pedepsei este preconizat pentru data de 19.04.2025.

În conformitate cu art. 92 Cod penal, se menționează că în privinţa persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare, instanţa de judecată, ținând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunţa o încheiere cu privire la înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, de la pedeapsa complementară.

Înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puţin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă, jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă și cel puțin două treimi din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune deosebit de gravă sau excepțional de gravă.

La înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă, instanţa de judecată poate alege orice pedeapsă mai blândă, din cele specificate la art.62, în limitele prevăzute pentru fiecare categorie de pedepse.

În privința persoanelor care execută pedeapsa detențiunii pe viață, înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat cel puțin 25 de ani de închisoare.

La înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, instanţa de judecată îl poate obliga pe condamnat să îndeplinească obligaţiile prevăzute la art.90 alin.(6) în termenul de pedeapsă, la care a fost condamnat, rămas neexecutat.

Colegiul reține că în Raportul de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului din 19 aprilie 2023, se menționează că Covalenco Ion, pe parcursul executării pedepsei penale, a fost sancționat disciplinar de 3 ori. (f.d. 13-13 verso)

La fel, instanța de recurs reține că potrivit formularului de stabilire a factorilor criminogeni și protectivi, printre factorii criminogeni în privința condamnatului Covalenco Ion *****, s-au determinat: debutul infracțional la 16 ani, anterior judecat, tipul infracțiunii, comportamentul antisocial, grupul de prieteni/anturaj antisocial, impulsivitate, lipsa autocontrolului, lipsa empatiei, nu există autocritică, minimalizează vina, abilități reduse de gestionare financiară, iresponsabilitate, iar printre factori protectivi s-au enumerat: există loc de trai, coeziunea familiară, specializări profesionale, a participat la unele din activitățile stabilite conform planului individual. (f.d. 15)

Conform extrasului din procesul-verbal nr. 10 al Comisiei penitenciarului nr. 4 din 19 aprilie 2023, s-a stabilit că condamnatul Covalenco Ion se caracterizează negativ. (f.d.16)

Așadar, în speță, instanța de recurs apreciază că prevederile art. 92 Cod penal nu sunt aplicabile în cazul condamnatului Covalenco Ion, întrucât nu sunt întrunite condițiile de ordin subiectiv referitoare la comportamentul acestuia în perioada executării pedepsei. Potrivit textului de lege, instanța de judecată poate înlocui partea neexecutată a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă numai dacă persoana

condamnată a manifestat o conduită corespunzătoare, demonstrând progres în procesul de reintegrare socială.

În cazul de față, din Raportul de evaluare privind realizarea Programului individual de executare a pedepsei și comportamentul condamnatului din 19 aprilie 2023, rezultă că inculpatul a fost sancționat disciplinar de trei ori, ceea ce reprezintă un indicator clar al nerespectării regulilor regimului de detenție și al lipsirii de asumare a conduitei necesare pentru beneficierea de clemență penală.

Mai mult, formularul de evaluare a factorilor criminogeni și protectivi relevă o serie de factori negativi relevanți din punct de vedere criminologic, iar toți acești factori denotă un risc criminogen ridicat, care nu a fost diminuat pe durata detenției, fapt ce contravine scopului instituției prevăzute la art. 92 Cod penal, respectiv sprijinirea reintegrării sociale a condamnatului printr-un comportament corect și responsabil.

De asemenea, caracterizarea negativă a condamnatului făcută de Comisia penitenciarului nr. 4, în cadrul procesului-verbal din 19 aprilie 2023, subliniază lipsa unui progres real în conduita acestuia și susține concluzia că nu există premise temeinice care să justifice aplicarea unui tratament penal mai blând.

Prin urmare, în condițiile în care condamnatul nu a dat dovadă de îndreptare, asumare a responsabilității pentru faptele comise și respect față de regulile impuse în cadrul penitenciar, instanța nu poate considera îndeplinite condițiile subiective esențiale pentru înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu una mai blândă, conform art. 92 Cod penal. Aplicarea acestei măsuri în lipsa unui comportament exemplar ar fi contrară scopului pedepsei și principiului individualizării judiciare a executării sancțiunii.

Instanța de recurs analizând materialele cauzei, în raport cu argumentele expuse în recurs, determină că soluția instanței de fond privind respingerea cererii condamnatului Covalenco Ion referitor la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal este întemeiată, ori instanța de fond în urma analizei pe care a efectuat-o a stabilit circumstanțe care înlătură posibilitatea aplicării prevederilor art. 92 Cod penal. Pentru a beneficia de înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, urmează a fi întrunite mai multe condiții consecutive, care stabilește că reeducarea condamnatului poate fi continuată, iar partea executată cât și programele individuale pe care le-a efectuat condamnatul au avut influență pozitivă asupra corectării, și pe viitor caracterul infracțional din partea lui Covalenco Ion va fi exclus.

În consecință, în conformitate cu prevederilor art. 92 Cod penal și reieșind din informațiile expuse în procesul-verbal analizat, rezultă că în cazul condamnatului Covalenco Ion nu sunt întrunite suficiente temeiuri pentru aplicarea unei măsuri de înlocuire a părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, chiar dacă

cadrul legal permite această posibilitate în anumite condiții și cu respectarea criteriilor stabilite de lege, întrucât comportamentul său, deși relativ satisfăcător prin faptul că a participat la mai multe programe de instruire educative, nu este însoțit de suficiente eforturi concrete privind reabilitarea socială sau implicarea activă în programele de reintegrare, fapt reflectat și prin faptul că acesta a manifestat un comportament negativ pe parcursul executării pedepsei penale, ceea ce denotă o implicare parțială în procesul de corectare.

În analiza unei astfel de cereri, trebuie avut în vedere și criteriul calitativ, respectiv comportamentul efectiv al condamnatului în perioada detenției, gradul de îndreptare, dovada unei căințe reale și sincere pentru fapta comisă, precum și pregătirea sa autentică pentru reintegrarea în societate. Scopurile pedepsei penale este reeducarea, prevenirea săvârșirii altor infracțiuni, protecția societății trebuie să prevaleze în fața oricăror considerente formale.

Cu referire la argumentul recurentului precum că a fost încălcată procedura de examinare a cauzei, procedura de citare şi lipsa condamnatului Covalenco Ion la examinarea cauzei, instanța de recurs reține că din materialele cauzei rezultă că condamnatul Covalenco Ion a fost citat la adresa mun. Chișinău, str.Independenței10/2, iar avizul de recepție a fost returnat cu mențiunea „nereclamat” (f.d.79-82).

Mai mult ca atât, în cadrul ședinței de judecată, instanța a pus în discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa condamnatului Covalenco Ion, ținând cont de prezența avocatului acestuia, iar participanții la proces au considerat posibil examinarea cauzei în lipsa deținutului. În ordinea celor menționate, Colegiul Penal constată că instanța de fond a întreprins toate acțiunile posibile privind citarea condamnatului, a asigurat prezența avocatului în interesele lui Covalenco Ion, pentru a nu fi încălcate drepturile sale și anume dreptul la apărare, la un proces echitabil, dreptul de a prezenta probe și alte drepturi prevăzute de legislația națională și internațională.

În asemenea circumstanțe, condamnatul Covalenco Ion nu întrunește condițiile prevederilor art. 92 Cod penal, din motivele expuse supra, respectiv, având în vedere comportamentul general avut pe parcursul executării pedepsei, persoana acestuia, atitudinea față de pedeapsă, termenul de pedeapsă stabilit prin sentință, perioada efectiv executată și cea rămasă spre executare, instanța de fond corect a considerat că la moment Covalenco Ion nu a demonstrat corijare suficientă, pentru a beneficia de posibilitatea înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

Colegiul Penal menționează că înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată dacă instanța de judecată consideră posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei și dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 92 Cod penal. O atare concluzie urmează a rezulta în

baza studierii depline și obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, în prezenta cauză, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că condamnatul nu s-a corijat și necesită executarea în continuare a pedepsei.

Prin urmare, Colegiul Penal, analizând situația de fapt stabilită la soluționarea recursului declarat de avocatul Asandei Dorin în interesele lui Covalenco Ion împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19 februarie 2025, și raportând-o la temeiurile de drept incidente în cauză, reține că instanța de fond a efectuat o analiză completă și corectă a tuturor împrejurărilor relevante.

În conformitate cu art. art. 437 alin. (1), pct. 4), 449 alin. (1) pct. 1) lit.a), art.472 Cod procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, –

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de avocatul Asandei Dorin în interesele lui Covalenco Ion și se menține încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 19 februarie 2025.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător	***Cojocaru Olga***
Judecător	***Pîslariuc Vitalie***
Judecător	***Mămăligă Natalia***